

EXPUNERE DE MOTIVE

la propunerea legislativă privind aprobarea obiectivului de investiții de interes național „Autostrada Dacilor”

1. Descrierea situației actuale

Prezenta propunerea legislativă vizează aprobarea unei investiții esențiale în infrastructura rutieră a județului Hunedoara. Microregiunea Valea Jiului, formată din șase localități (Petroșani, Petrila, Aninoasa, Vulcan, Lupeni și Uricani), traversează de peste trei decenii un declin economic structural sever. Acest declin are ca și cauză directă procesul de restructurare și închidere a activității extractive a huilei în județul Hunedoara, numărul locurilor de muncă din sector scăzând de la peste 51.000 în anul 1991 la doar aproximativ 2.900 în prezent. Izolarea geografică actuală a microregiunii, constatată explicit în *Strategia de dezvoltare economică, socială și de mediu a Văii Jiului 2021–2030*, blochează reconversia economică și valorificarea potențialului turistic montan și cultural.

2. Impactul socio-economic și obligația de echitate

Angajamentele asumate de România pentru neutralitatea climatică prevăd închiderea definitivă a minelor și a capacităților energetice pe cărbune în perioada 2030–2032, fapt ce va genera pierderea a încă 5.550 de locuri de muncă directe (pp. 1-2). În acest context, crearea unei conexiuni rutiere rapide nu reprezintă doar un obiectiv de infrastructură, ci o măsură compensatorie de echitate socială.

Proiectul propune un instrument concret de atragere a investițiilor private prin valorificarea siturilor industriale dezafectate aflate în proprietate publică, favorabil poziționate, dar neatractive în prezent din cauza izolării rutiere.

De asemenea, infrastructura de mare viteză va reduce mobilitatea deficitară a forței de muncă locale și va opri fenomenul de migrație masivă a tinerilor

calificați către alte centre urbane sau în afara țării întrucât acești tineri vor avea noi locuri de muncă la dispoziție și noi perspective locale.

3. Deficiențele infrastructurii actuale și justificarea tehnică

Conexiunea rutieră actuală se realizează exclusiv pe DN66 (E79), un drum suprasolicitat, cu sectoare montane geometrice restrictive. Cea mai apropiată autostradă (A1) se află la o distanță de aproximativ 80 km (peste 70 de minute de parcurs de la Petroșani), afectând timpii de transport de marfă și descurajând investitorii. Infrastructura feroviară (Linia 202 Simeria-Filiași) operează cu restricții majore de viteză din cauza uzurii, o călătorie către București durând minimum 6,5 ore, iar către Cluj-Napoca peste 5,5 ore. Realizarea autostrăzii va asigura separarea fluxurilor de trafic greu de cel local, sporind exponențial siguranța rutieră pe coridorul Deva – Petroșani.

4. Schimbări preconizate și integrarea în strategiile naționale

Prezentul proiect de lege nu creează un obiectiv izolat, ci ridică la rang de prioritate națională coridoare parțial recunoscute în documentele strategice naționale, precum Master Planul General de Transport (care prevede modernizarea la nivel Trans Regio a DN66) și Programul Operațional Transport 2021–2027. Obiectivul va conecta pe un singur coridor rapid un patrimoniu istoric universal de excepție: cetatea dacică de la Bănița (sit UNESCO), Sarmizegetusa Regia, Ulpia Traiana Sarmizegetusa, Geoparcul Dinozaurilor din Țara Hațegului și Castelul Corvinilor; transformând turismul cultural într-un motor economic alternativ sustenabil.

5. Constituționalitatea și respectarea normelor de tehnică legislativă pentru prezenta propunere

Proiectul de lege respectă cu strictețe principiul separației și echilibrului puterilor în stat, consacrat de Art. 1 alin. (4) din Constituția României. Spre

deosebire de inițiativele anterioare respinse de Consiliul Legislativ pe motivul ingerinței legislativului în atribuțiile executive ale Guvernului, prezenta normă nu instituie obligații directe de execuție bugetară imediată. Astfel, prezenta propunere:

- Mandatează Ministerul Transporturilor și Infrastructurii să pornească procedurile administrative (Art. 3) (p. 5);
- Recunoaște competența exclusivă a Guvernului privind aprobarea indicatorilor tehnico-economici prin Hotărâre de Guvern (Art. 3 alin. 3), în urma finalizării Studiului de Fezabilitate;
- Include norme privind obligativitatea procedurilor de consultare cu partenerii sociali (Art. 5);

6. Impactul financiar asupra bugetului general consolidat

Finanțarea obiectivului de investiții se va realiza eșalonat, din fonduri externe nerambursabile (Fondul pentru o Tranziție Justă, Programele Europene de Transport), de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, precum și din alte surse legal constituite (Art. 2) (p. 5). Sumele exacte și indicatorii valorici finali vor fi determinați prin Studiul de Fezabilitate, conform Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice (p. 5).

7. Conformitatea cu dreptul Uniunii Europene

Proiectul de lege este în deplină concordanță cu legislația comunitară privind rețelele transeuropene de transport (TEN-T) și respectă standardele de mediu privind ariile protejate (Directiva Habitare și Directiva Păsări), traseul urmând culoarul natural al văii râului Strei și pasul Merișor-Bănița pentru a evita zonele de protecție integrală (Natura 2000 Strei-Hațeg, Parcul Național Retezat).

Pentru toate motive enunțate anterior: argumentele de ordin economic, social, de siguranță rutieră și de tehnică legislativă prezentate, supunem Parlamentului României, spre dezbateră și adoptare, propunerea legislativă privind aprobarea obiectivului de investiții de interes național „Autostrada Dacilor”.

Inițiator:

Deputat Anamariu GAVRILĂ

PARTIDUL OAMENILOR TINERI

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

LISTA INIȚIATORILOR pentru propunerea legislativă intitulată:

Legea privind aprobarea obiectivului de investiții

Autostrada Dacilor: Deva – Valea Jiului

Nr. crt.	Nume și Prenume	Calitatea (<i>Deputat / Senator</i>)	Circumscripția electorală	Grupul parlamentar	Semnătura
1	ANAMARIA GAVRILĂ	Deputat	HD	POT	
2	MARIA CERCHIȚ	Deputat	CT	POT	
3	Tranica Căluț	Deputat	1461	POT	

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

LISTA INIȚIATORILOR pentru propunerea legislativă intitulată:

Legea privind aprobarea obiectivului de investiții
Autostrada Dacilor: Deva – Valea Jiului

Nr. crt.	Nume și Prenume	Calitatea (<i>Deputat / Senator</i>)	Circumscripția electorală	Grupul parlamentar	Semnătura
1	Bianca Eugenia Gavrilă	Deputat	Alba	POT	Deputat, Grupul parlamentar POT 

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

LISTA INIȚIATORILOR pentru propunerea legislativă intitulată:

Legea privind aprobarea obiectivului de investiții
Autostrada Dacilor: Deva – Valea Jiului

Nr. crt.	Nume și Prenume	Calitatea (<i>Deputat / Senator</i>)	Circumscripția electorală	Grupul parlamentar	Semnătura
1	VELA I. GHEORGHE	Senator	Nr. 11 Caraș-Severin	POT	Scannat: Vela Gheorghe Data si ora scanarii: 2025.06.29 14:21:41 +0300 

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

LISTA INIȚIATORILOR pentru propunerea legislativă intitulată:

Legea privind aprobarea obiectivului de investiții
Autostrada Dacilor: Deva – Valea Jiului

Nr. crt.	Nume și Prenume	Calitatea (<i>Deputat / Senator</i>)	Circumscripția electorală	Grupul parlamentar	Semnătura
	Popa Cristian-Alexandru	Deputat	8	POT	Scrisoră: Popa Cristian-Alexandru Data și ora semnării: 2025.06.29 16:49:54 +0300 